

Likabehandlingsplan

I likabehandlingsplanen ingår skollagens krav på en årlig plan mot kränkande behandling och diskrimineringslagens krav på en likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier.

Grundsärskolan Nivrenaskolan

Ansvarig: Ulrika Karlsson
Gäller från juni 2018 till augusti 2019

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Syfte	3
3	Det främjande arbetet för verksamhetens långsiktiga mål. Skolans vision/helhetssyn.....	3
4	Utvärdering av tidigare plan.....	4
5	Slutsatser av årets kartläggning av om det finns risk för inslag av diskriminering eller kränkande behandling.....	5
6	Slutsatser av kartläggningen av elevens trygghet och trivsel.....	5
7	Mål för arbetet kommande år utifrån kartläggningen	6
8	Insatser och åtgärder för det främjande arbetet utifrån kartläggningen.....	6
9	Insatser och åtgärder för det förebyggande arbetet utifrån kartläggningen ...	6
10	Handlingsplan utifrån kartläggningen.....	7
11	Kompetensutvecklingsplan	7
12	Mål och åtgärder för det främjande arbetet kopplat till diskrimineringslag och skollag.....	7
13	Elevers delaktighet i likabehandlingsarbetet	9
14	Vårdnadshavares kännedom	9
15	Kontaktperson.....	9
16	Rutiner vid akuta situationer	9
17	Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när elev kränker elev	9
18	Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när vuxen kränker eller diskriminerar elev	10
19	Begreppens innebörd.....	11
20	Skolans ordningsregler med konsekvenser	12
21	Skolans systematiska arbetsmiljöarbete..... Fel! Bokmärket är inte definierat.	

NOLLTOLERANS

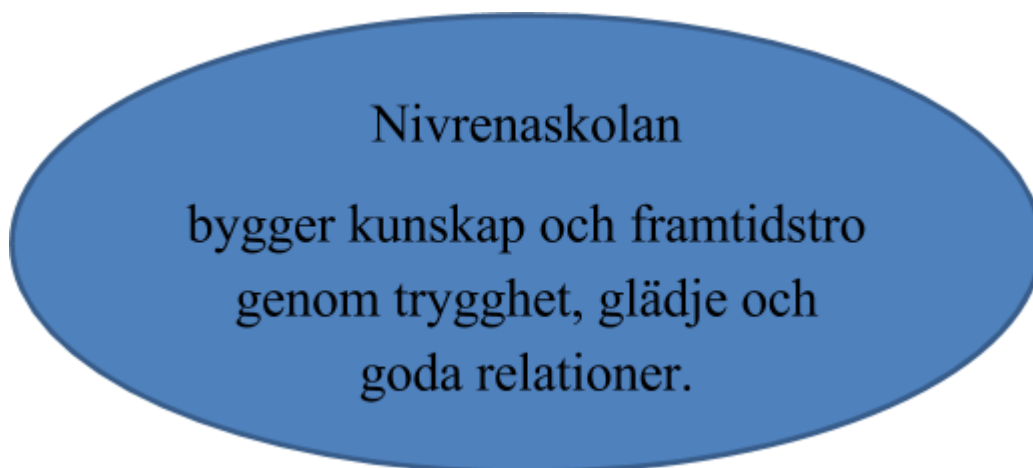
1 Bakgrund

Det råder ett absolut förbud för alla att kränka, diskriminera eller trakassera elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder

2 Syfte

Syftet med en likabehandlingsplan är att elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

3 Det främjande arbetet för verksamhetens långsiktiga mål. Skolans vision/helhetsyn

Vårt arbete präglas av:

- Goda relationer och trygghet där eleverna vågar misslyckas för att lyckas.
- Höga förväntningar på eleverna.
- Vi har tydliga kunskapsmål och ger framåtsyftande återkoppling.
- Att det finns en röd tråd i undervisningen som visar på sammanhang.
- Att medvetandegöra eleverna om deras ansvar över sig själva och andra.
- Vi bedriver ett aktivt arbete för att skapa arbetsro.

”Ramar och kramar”

På Nivrenaskolan har vi kommit överens om ett gemensamt förhållningssätt som ska gälla i alla klassrum och i alla möten med elever. Detta kallas ”ramar och

kramar” och att all personal håller sig till detta ett viktigt förebyggande arbete i arbetet med elevernas trygghet och trivsel.

Ramar

- Vi tar närvaron direkt vid lektionsstart i syfte att alla elever blir sedda (föra in den på SPW).
- Vi sätter upp lärandemål för varje arbetsområde och vi meddelar våra förväntningar inför varje lektion. Vi skriver upp start och sluttid på lektionen. Det meddelas skriftligt och muntligt.
- Vi ger någon form av återkoppling i slutet av lektionen.
- Vi har tydliga regler i klassrummet.
- Vi har genomtänkta och bestämda platser i klassrummet.
- Vi har mobilhotell i alla klassrum. Där lämnar man sin mobil i samband med lektionsstart. Det är läraren som bestämmer när mobilen passar som hjälpmedel d.v.s. när det är tillåtet att använda den.
- Vi lägga ut planeringar på skola på webben, där vi även fyller i matriser och ger resultatåterkoppling.

Kramar

- Vi arbetar för goda relationer och trygghet där eleverna vågar misslyckas för att lyckas.
- Vi har höga förväntningar på eleverna.
- Vi ser till att det finns en röd tråd i undervisningen som visar på sammanhang.
- Vi arbetar för att medvetandegöra eleverna om deras ansvar över sig själva och andra.

KARTLÄGGNING

4 Utvärdering av tidigare plan

Verksamheten har utökats och det innebär att det blir en helt egen likabehandlingsplan för grundsärskolan.

Fysisk miljö

Toaletterna:

Fungerar alldeles utmärkt

Arbetsro/koncentration/stress

Det har beslutats om gemensam struktur på lektioner ”ramar och kramar” samt ordningsregler. ”Ramar och kramar” ska sitta uppe i varje klassrum
Lektionsplaneringar finns.

Måluppfyllelse:

De vårdnadshavare som vill att deras barn ska ha betyg får det.

Lika behandling

Lika behandling- Diskriminering och kränkande behandling:

Det finns alltid personal med på raster.

Personalen har gemensamt arbetat aktivt med nolltolerans. Vårdnadshavare har informerats om sociala medier och att det är viktigt ha insyn i det som sker där.
Personal, elever och vårdnadshavare ska känna till lika behandlingsplanen.

5 Slutsatser av årets kartläggning av om det finns risk för inslag av diskriminering eller kränkande behandling

Kartläggningen utgörs i huvudsak av:

En **elevenkät** som till viss del utgår från frågorna i hälsosamtalen. Enkäten har genomförts med alla elever
Kontinuerliga samtal med eleverna kring deras situation
Personalens observationer av elevernas situation

Slutsats: Det finns en viss risk för att eleverna upplever kränkningar och diskriminering även om de inte uttrycker det i dessa termer.

6 Slutsatser av kartläggningen av elevens trygghet och trivsel

Kartläggningen utgörs i huvudsak av:

En **elevenkät** som till viss del utgår från frågorna i hälsosamtalen. Enkäten har genomförts med alla elever
Kontinuerliga samtal med eleverna kring deras situation

Slutsats:

60% känner sig trygga på skolan. 40 % känner sig otrygg ute på skolgården.

7 Mål för arbetet kommande år utifrån kartläggningen

- Att alla elever känner sig trygga.
- Alla elever och vårdnadshavare ska känna till likabehandlingsplanen
- Alla elever ska känna till begreppens innebörd

8 Insatser och åtgärder för det främjande arbetet utifrån kartläggningen

- Elevhälsan arbetar aktivt för generella lösningar som är bra för alla- är ute i verksamheten och förstärker- fler vuxna i klassrummen.
- Fortsatt föräldrasamverkan.
- Trivselsaktiviteter jämnt fördelat över året: vårshow, avslutningsmiddag, värdegrundsdag, Nobelmiddag, julshow, påskmaskerad
- Inrättande av en likabehandlingsgrupp med en representant från varje arbetslag. Gruppen träffas kontinuerligt och har fokus främst på det främjande och förebyggande arbetet.

9 Insatser och åtgärder för det förebyggande arbetet utifrån kartläggningen

- Gemensam undervisningsstruktur på alla lektioner
- Bestämda genomtänkta platser
- Mobilhotell för mobiltelefoner på lektionstid
- Inrättande av en likabehandlingsgrupp med en representant från varje arbetslag. Gruppen träffas kontinuerligt och har fokusfrämst på det främjande och förebyggande arbetet.

10 Handlingsplan utifrån kartläggningen

Mål	Insats	Ansvarig	Tid för uppföljning
Att alla elever känner sig trygga i skolan	Inrätta en likahandlingsgrupp Fler vuxna i korridorerna Kartlägga mer exakt vart och när elever känner sig otrygga	Rektor, klasslärare	Februari 2019
Eleverna ska känna till begreppens innebörd	Samtala och upprätta en bildstödsvariant	Klasslärare	December 2018
Alla elever och vårdnadshavare ska känna till likabehandlingsplanen	En enklare version av likabehandlingsplanen med bildstöd ska upprättas. Vid första föräldramötet kommer likabehandlingsplanen att presenteras.	Arbetslaget gemensamt	Oktober 2018

11 Kompetensutvecklingsplan

Inrätta en likabehandlingsgrupp med en representant från varje arbetslag samt skolsköterska och skolkurator.

Gruppen ansvarar för att arbetslagen kontinuerligt jobbar med olika frågor kring lika behandling

Gruppen träffas en gång i månaden tillsammans med rektor/biträdande rektor

Ev. en inspirationsworkshop kring förhållningssätt, och likabehandling

FRÄMJANDE ARBETE

12 Mål och åtgärder för det främjande arbetet kopplat till diskrimineringslag och skollag

Kränkande behandling:

Mål: Ingen elev skall bli utsatt för kränkande behandling såsom mobbning och rasism.

Kön

Mål: Alla elever oavsett kön ska ha likvärdiga möjligheter för sin utveckling och sitt lärande.

Etnisk tillhörighet

Mål: På vår skola ska alla elever oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet, ha samma rättigheter och möjligheter. Ingen elev ska känna sig utsatta för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet.

Religion eller annan trosuppfattning

Mål: På vår skola ska alla elever oavsett religion eller annan trosuppfattning, ha samma rättigheter och möjligheter. Ingen elev ska känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning.

Sexuell läggning

Mål: Vår skola ska arbeta för ökad förståelse för olika sexuella läggningar. Ingen elev ska känna sig utsatta för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller familjebildning.

Funktionsnedsättning

Mål: På vår skola ska alla elever ha samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning. Ingen elev ska känna sig utsatta för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling på grund av funktionsnedsättning.

Könsidentitet och könsuttryck

Mål: Ingen elev ska diskrimineras eller trakasseras i skolan på grund av könsidentitet och könsuttryck.

Ålder

Mål: Ingen elev får diskrimineras eller trakasseras på grund av ålder.

Åtgärder kopplat till diskrimineringslag och skollag

Varje enskild elev ska skyddas mot kränkande behandling. Vid schemaläggning tas hänsyn till om eleven har särskilda behov till exempel funktionsnedsättning. Vi använder en multireligiös almanacka när vi planerar in aktiviteter så att det i möjlig mån inte ska kollidera. Elevens vårdnadshavare har möjlighet att söka ledigt vid högtider. Vi serverar en kost som är anpassad till elevernas särskilda behov av specialkost.

13 Elevers delaktighet i likabehandlingsarbetet

Eleverna får vara delaktiga på klassråd och elevråd. Vi för dagliga samtal med eleverna kring värdegrund

Kartläggningen: Eleverna har varit delaktiga i kartläggningen genom hälsosamtalen med åk 7 och elevenkäten.

14 Vårdnadshavares kännedom

Aktuella planer och rutiner lyfts på föräldramöten samt på föräldrasamverkan. Planer ligger ute på SPW.

15 Kontaktperson

Vid upptäckt eller upplevelse av utsatthet kontakta:

Rektor: Ulrika Karlsson, ulrika.karlsson@sundsvall.se Tel: 070-101 55 85

Bitr. rektor: Jonas Sjöström, jonas.sjostrom@sundsvall.se Tel: 073-270 27 96

Kurator: Olle Granath, olle.granath@sundsvall.se Tel: 070-614 49 51

Skolsköterska: Ingela Spjuth, ingela.spjuth@sundsvall.se Tel: 070-180 70 12

16 Rutiner vid akuta situationer

En händelse som bryter mot skolans regler inträffar.

Den vuxne som ser händelsen agerar och handlar.

1. Sätt STOPP!
  - Vad har hänt?
  - Finns ett offer?
  - Är offret skadat?
  - Vem har utfört detta?
  - Har någon skadegörelse skett?
2. Bedöm om du behöver:
  - Göra en LISA
  - Kontakta mentor
  - Komma överens med mentor om vem som kontaktar vårdnadshavare
  - Kontakta rektor
  - Mentor kontaktar EHT.
3. Den som har ansvaret för ärendet följer upp.

17 Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när elev kränker elev

1. Den vuxne som ser eller får kännedom om händelsen agerar och handlar.
2. Den vuxne som ser eller får kännedom om händelsen gör en LISA- anmälan
3. De berörda elevernas mentorer informeras.
4. Mentor samtalar med den som utsatts för kränkningen för att klargöra situationen samt dokumenterar.
  - Vad har hänt?
  - När har det hänt?
  - Var har det hänt?
  - Vem/vilka har blivit kränkta?
  - Vem/vilka har utfört kränkningen?
  - Osv...
5. Mentor informerar rektor vilken bedömer om ärendet ska föras vidare till barn- och utbildningsnämnden. (se bil. 1) Rektor dokumenterar sina åtgärder.
6. Mentorer kontaktar EHT om så behövs. Arbetsgången för EHT- ärenden används. (se bilaga2)
7. Berörda mentorer kontaktar inblandade elevers vårdnadshavare och berättar om vad som hänt och vad som beslutats. Dokumenteras.
8. Mentor meddelar EHT/rektor vad som skett och vad som gjorts.
9. Om kränkningarna eller trakasserierna inte upphört kallas de elever som trakasserar, tillsammans med vårdnadshavare, till samtal med rektor och skolkurator. En handlingsplan upprättas för att komma till rätta med problemet. Rektor ansvarar för att kalla till mötet.
10. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev, vårdnadshavare, rektor och skolkurator. Rektor ansvarar för att kalla till mötet.
11. Om kränkningarna eller trakasserierna ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, t ex kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis. Dokumenteras.
12. Om kränkningarna eller trakasserierna ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder
  - Skriftlig varning
  - Ev. anmälan till socialtjänst
  - Polisanmälan
  - Avstängning under tiden vi arbetar fram en plan
  - Tillfällig förflyttning till annan enhet
  - Förflyttning

18 Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när vuxen kränker eller diskriminerar elev

Elev eller någon annan (elev eller personal) kontaktar rektor som sedan driver utredningen vidare. Rektor kontaktar vårdnadshavare.

19 Begreppens innebörd

Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

- **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm.

Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller

sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

20 Skolans ordningsregler med konsekvenser

På Nivrenaskolan förväntas både personal och elever följa Sverige rikets lag.

Nivrenaskolans trivselregler:

På Nivrenaskolan förväntar vi oss att du:

- Tar gemensamt ansvar för vår skola och vår arbetsmiljö.
- Bidrar till studiero
- Gör ditt bästa.
- Lämnar din mobil i mobilhotellet under lektionstid.
- Lämnar dina ytterkläder i skåpet eller på angiven hängare.

Konsekvenser om en elev bryter mot ordningsregler:

- Tillsägelse

- Samtal med elev
- Samtal med mentor
- Samtal med vårdnadshavare
- Arbetsgången för EHT- ärenden träder in (se bilaga 2)